

Hadı Ama Baba!
Christine Nöstlinger, Güneşli Kitaplığı, 2004, 208 sayfa
Türkçeyeçiren Suzan Gerisdörmöz (ilkgençlik)

"Kim Takar Salırtlık Kral'ı",
"Konrad ya da Konserve Kutusundan Çıkan Çocuk"

"Konrad Değil Başbelan" ve "Lolipop" adlı kitaplarından tanıdığımız Avusturyalı çocuk ve gençlik kitapları yazarı Nöstlinger, çocuk televizyonuna getirdiği eleştirel tutumıyla anılıyor. 1975 yılında ilk kez yayımlanan "Konrad ya da Konserve Kutusundan Çıkan Çocuk", çocuk gerçekliğini eleştiren önemli yapıtlardan biridir. Eğlenceli bir üslupla, prototip aile ve toplum yapısını da eleştirir. Nöstlinger, "Kim Takar Salırtlık Kral'ı" adlı kitabıyla 1973'te Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'nü alır. Nöstlinger, bu kitabında da çocukları eğlendirip onlara yeni düşünme sorgulama yolları açar, çocuk gerçeklerini görmek istemeyen anne babalara, eğitimciere de esaslı bir uyarı mesajı gönderir. Öykü, 1972 yılının Avusturya'sundan yola çıkılarak yazılmış olsa da, günümüzde hâlâ değişmeyen birçok şeyi hatırlatır bize. Nöstlinger, 1984 Hans-Christian Andersen Ödülü'nü, en son 2003 yılında da Astrid Lindgrén Edebiyat Ödülü'nü alır. Nöstlinger, "Hadı Ama Baba!" adlı kitabında Feli'den yola çıkarak ergenlik dönemini anlatır... Feli'nin anne babası uzun zaman önce boşanmıştı. Viyana'da gazeteci annesiyle birlikte yaşayan Feli'nin yaşamı çok renklidir. Babasıyla görüşmekte, arkadaşlarıyla eğlenceli günler geçirmektedir. Yakışıklı Lorenz'den hoşlanan Feli hayatından memnundur. Ancak bir gün annesi Münih'ten cazip bir iş teklifi aldığı söyler. Bu, yakında Aloisya'ya taşınma-

SİHİRLİ DEĞNEK

Çocuklar İçin Kitaplar

Hazırlayan: **Nilay Yılmaz** ♦ Çizimler: **Mustafa Delioğlu**

çocuklarının bir işaretidir. Feli, ne dilacını değiştirmek, ne de annesinin iş hayatına engel olmak ister. Sonunda Feli'nin bir süreliğine Viyana'da kalmasına karar verilir. Annesi Münih'e taşınır. Feli, babasının işlerinin yoğunluğu yüzünden bir süre için teyzesinin yanında kalacaktır. Feli, annesinin nasıl olsa Münih'te yapamayacağını ve geri dömeceğini düşünerek pek ni anlaşılmaması da teyzesinde kalmayı kabul eder. Feli için teyzesinde kaldığı ilk geceyi çok zor geçirir. Ertesi gün Feli'nin aklına müthiş bir fikir gelir ve uygulamaya koyulur. Sizce Feli ne yapacak? Annesi Münih'ten teyzesi kimin yanında kalacak?
Nöstlinger'in genellikle orta halli aile çocuklarının gündelik yaşamlarını ele aldığı biliyoruz. Feli de bu geleneği bozmaz. O da, ilk gençlik döneminin sorunlarını yaşayan kızlardan biridir. İlk aşkın heyecanı, arkadaşlıklar, kavga, dersler, sınavlar, anne-baba çatışması, yalanlar, itiraflar, yetişkinlerin dünyası ve kaygıları, sorunlar, çözümler... Feli'nin annesiyle, öğretmeniyle, teyzesiyle, babasıyla, babasının eski kızı arkadaşları Marina ve yeni sevgilisi Liesi ile yaşadıkları çok doğal bir biçimde anlatılıyor. Durumlar yaşamın içinden, abartısız. Çözümler de çok doğal... İlk gençlik döneminin içsel diyalogları ve kaygıları da oldukça gerçekçi anlatılıyor. Elbette yapılan hatalar, piş-

manlıklar da... İdeal tiplerin övgüsünden çok, anti-otoriter bir aile yapımına ve bu yaklaşımın çocuklar üzerindeki etkisini vurgulayan bir roman "Hadı Ama Baba!". Öyküde, parçalanmış bir aile yapımının eğlenceli yanları da gösteriliyor. Seçim yapmanın zorluğu, alışkanlıkları,

yaşam biçimlerinin zamanla ve duruma göre değişebilirliği, yarıtıra ayak uydurmanın önemini önünde nasıl yeni kapılar açabileceği ve ilişkilerini nasıl değiştirebileceği anlatılıyor... Sihirli Değnek, anne babalara da "Hadı Ama Baba!"'yi okumalarını öneriyor...